

PROGRAM SPOŁECZNIK 2018

WSTĘP

Działalność organizacji pozarządowych jest istotną cechą społeczeństwa obywatelskiego oraz elementem spajającym i aktywizującym społeczność regionu. Podmioty trzeciego sektora, zarówno te posiadające osobowość prawną, jak i grupy niesformalizowane, prowadzące działalność w obszarze pożytku publicznego, skupiają w swoich szeregach najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na rozwój regionu mieszkańców Pomorza Zachodniego. Dlatego też działalność społeczna, promująca integrację wewnątrz i międzypokoleniową, w tym wolontariat, aktywność fizyczną czy też budowanie sieci społecznych, jest formą aktywizowania mieszkańców regionu wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego.

Dążąc do wzmocnienia dostępnego na Pomorzu Zachodnim kapitału społecznego oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców regionu, Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego zainicjował wdrożenie regrantingowego Programu Społecznik.

Kiedy w maju 2017 roku Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego ogłaszał nabór wniosków do I edycji Programu Społecznik, trudno było przewidzieć, z jakim odzewem się spotka. Ogłoszony jako pilotażowy program umożliwiający pozyskanie mikrodotacji na działania służące lokalnym społecznościom przerósł oczekiwania twórców. Zgłoszono 1152 wnioski o dofinansowanie, 515 inicjatyw otrzymało dotacje.

Każdy dofinansowany projekt przekładał się na wzrost aktywności obywatelskiej, pozwalał mieszkańcom czuć realny wpływ na rozwiązywanie konkretnych problemów, dawał im możliwość zaangażowania się w działania na rzecz społeczności lokalnej. Program Społecznik dał możliwość zrealizowania wielu inicjatyw społecznych takich jak np. pikniki, rajdy czy festiwal spadających gwiazd. Stworzył możliwość zagospodarowania przestrzeni na plac zabaw dla dzieci, stanowiska do gry w koszykówkę czy zorganizowania zajęć informatycznych dla dzieci i młodzieży. Dzięki Programowi możliwe było także prowadzenie warsztatów z rękodzielnictwa czy zadbanie o upiększenie naszego otoczenia, poprzez tworzenie murali w przestrzeni miejskiej. Podsumowując efekty pierwszego „Społecznika” Zarząd Województwa zyskał pewność, że Program musi być kontynuowany w przyszłości.

Rok 2018 to kolejny rok realizacji Programu Społecznik w kwocie 4 mln zł. Dokonując analizy jego wdrożenia w 2017 roku Samorząd Województwa zyskał pewność, iż jest to dobry kierunek współpracy z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi Pomorza Zachodniego. Dlatego też odpowiadając na pojawiające się zapotrzebowanie na realizację oddolnych inicjatyw Program Społecznik w 2018 roku przybierze ulepszoną, innowacyjną formę realizacji.

Program ponownie realizowany będzie w formule regrantingu, w podziale na dwa filary tj. Program Społecznik – Konkurs na Mikrodotacje i Program Społecznik – Budżet Obywatelski. Pierwszy filar to kontynuacja Programu zrealizowanego w 2017 r., czyli przeprowadzenie naboru wniosków na mikrodotacje, w którym wnioskodawcy będą mogli się starać o 3 tys. zł na realizację oddolnych inicjatyw. Drugi filar to nowość, to innowacyjna forma budżetu obywatelskiego, w ramach którego mieszkańcy powiatów, jak i całego regionu będą mogli w głosowaniu wybrać najlepszą inicjatywę obywatelską do 10 tys. zł.

Podtrzymany zostanie odformalizowany charakter Programu, umożliwiający sięganie po środki nie tylko podmiotom posiadającym osobowość prawną - organizacjom pozarządowym, ale również współpracującym z nimi grupom nieformalnym. Inicjatorzy, posiadający pomysł na działanie integrujące mieszkańców wokół ciekawego celu, niezależnie czy będzie to wydarzenie kulturalne, charytatywne, akcja sąsiedzka na osiedlu, czy też przygotowanie małej infrastruktury, dostaną możliwość aplikowania o mikrodotacje do jednego z wybranych przez Samorząd Województwa operatora (operatorów).

Działania Programu oparte będą na zasadach partycypacji społecznej i partnerstwa, z włączeniem w proces realizacji kluczowych interesariuszy, tj. samorządy lokalne, radnych, organizacje pozarządowe

i społeczne, instytucje publiczne i niepubliczne, wszystkie podmioty zaangażowane w realizację zadań własnych samorządu, sfer pożytku publicznego wynikających z art. 4 ust 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Założeniem jest, aby Program pobudzał lokalne samorządy do współpracy z miejscowymi liderami oraz promował aktywność obywatelską wśród mieszkańców Pomorza Zachodniego, jak również dawał szansę na zaangażowanie się obywateli w proces decydowania o regionalnych wydatkach i tym samym sprawowania władzy w samorządach oraz większą przejrzystość działań samorządu terytorialnego.

Program wpisuje się w promowane w kraju modelowe rozwiązania na linii administracja publiczna – organizacje pozarządowe, jak również stanowi przykład dobrej praktyki dla innych samorządów. Warto podkreślić, iż Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego stał się pionierem we wdrażaniu takiej formy współpracy w Polsce na szczeblu regionalnym.

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o:

- 1) **Programie** - należy przez to rozumieć Program Społecznik;
- 2) **ustawie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.);
- 3) **organizacjach** - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
- 4) **Województwie** - należy przez to rozumieć Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego;
- 5) **Zarządzie Województwa** - należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego;
- 6) **konkursie** - należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy;
- 7) **mikrodotacje** - należy przez to rozumieć dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt. 1 lit e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017r. poz. 2077);
- 8) **zadaniu publicznym** - należy przez to rozumieć zadania określone w art. 4 ustawy;
- 9) **środkach publicznych** – rozumie się przez to środki publiczne, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, przeznaczone na wydatki publiczne w rozumieniu tej ustawy;
- 10) **regrantingu** – należy przez to rozumieć przekazanie otrzymanej przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 dotacji przez tzw. operatora projektu (za wiedzą i zgodą organu, który tej dotacji udzielił) innym organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 (tzw. realizatorom projektu) w celu realizacji przez nie zadania publicznego;
- 11) **operatorze** – rozumie się przez to organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym organ administracji publicznej zleca realizację zadania publicznego w sferze, o której mowa w art. 4, w sposób, o którym mowa w art. 16a ustawy;
- 12) **realizatorze projektu** – rozumie się przez to organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym operator projektu zleca realizację zadania;
- 13) **projekcie** – rozumie się przez to zadanie publiczne w sferze, o której mowa w art. 4 ustawy, realizowane przez realizatora projektu, w sposób o którym mowa w art. 16a ustawy;
- 14) **mieszkańcach** – rozumie się przez to osoby, które przebywają z zamiarem stałego pobytu w województwie zachodniopomorskim;
- 15) **generatorze wniosków** - należy przez to rozumieć narzędzie internetowe umożliwiające w szczególności wypełnienie oferty realizacji mikrodotacji przez realizatorów projektów.

§ 2

Cele Programu

1. Głównym celem Programu jest budowanie tożsamości i spójności regionu poprzez wspieranie i promowanie inicjatyw mieszkańców Pomorza Zachodniego, wzmacnianie zaufania i więzi między obywatelami (kapitału społecznego), zdolności do współpracy w najbliższym otoczeniu dla osiągnięcia wspólnych celów oraz wzmacniania zbieżnych wartości.
2. Cel główny Programu realizowany będzie poprzez cele szczegółowe, w tym m.in.:
 - 1) wspieranie i upowszechnianie otwartych i aktywnych postaw obywatelskich,
 - 2) uwrażliwianie na potrzeby najbliższego otoczenia,
 - 3) wspieranie i promowanie wolontariatu, w celu budowy tożsamości i spójności społecznej;

- 4) „transfer” dobrych praktyk i doświadczeń do innych subregionów Programu;
- 5) zaangażowanie obywateli w proces decydowania o kierunkach współpracy i rozwoju regionu.
3. Program realizowany będzie w oparciu o wartości, jakimi są: otwartość, zaufanie, współpraca, wzajemna pomoc, tolerancja, aktywność, szacunek, godność.

§ 3

Sposób realizacji Programu

1. Realizatorami Programu są:
 - 1) **Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego** w zakresie bieżącej współpracy z operatorem;
 - 2) **Operator** w szczególności w zakresie ogłoszenia konkursu na realizację mikrodotacji, przeprowadzenia naborów, realizacji nadzoru nad projektami i sprawozdawczości, jak również ogłoszenia naboru inicjatyw obywatelskich w formule budżetu obywatelskiego;
 - 3) **Realizatorzy projektu** w zakresie realizacji zadań w ramach mikrodotacji;
 - 4) **Mieszkańcy** w zakresie zgłaszania i realizacji inicjatyw obywatelskich.
2. Realizacja Programu odbywać się będzie na zasadach **regrantingu** tj. poprzez organizację otwartego konkursu ofert na wyłonienie operatora (operatorów) – organizacji pozarządowej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy oraz podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, którego działalność statutowa mieści się w obszarze zadań publicznych samorządu, i który w imieniu Województwa zajmie się przygotowaniem konkursów oraz przyznawaniem i rozliczaniem mikrodotacji, o których mowa w § 4.
3. Zadaniem operatora będzie również zorganizowanie naboru inicjatyw obywatelskich w ramach budżetu obywatelskiego, o których mowa w § 7.
4. Wyboru operatora dokona Zarząd Województwa na podstawie rekomendacji komisji konkursowej powołanej do opiniowania ofert w ramach otwartego konkursu ofert na wybór operatora. Tryb powołania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w ramach otwartych konkursów ofert szczegółowo określone zostały w § 11 Programu współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi na 2018 rok, przyjętego Uchwałą nr XXVIII/432/17 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21 listopada 2017 r.
5. Szczegółowe warunki realizacji zadania zostaną określone w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na wybór operatora.
6. Szczegółowe i ostateczne warunki realizacji, finansowania i rozliczenia zadania zostaną określone w umowie zawartej pomiędzy Województwem a Operatorem.

PROGRAM SPOŁECZNIK – KONKURS NA MIKRODOTACJE

§ 4

Wsparcie realizacji inicjatyw oddolnych

1. Operator, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 11, zobowiązany jest do ogłoszenia co najmniej jednego naboru wniosków w ramach konkursu na mikrodotacje. W przypadku nie rozdysponowania wszystkich środków – do ogłoszenia kolejnego konkursu.
2. Operator może udzielać wsparcia:
 - 1) organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy;
 - 2) organizacjom pozarządowym (tzw. Opiekunom) realizującym projekty wspierające przedsięwzięcia wykonywane/podejmowane i prowadzone przez grupy nieformalne. Przewidziane w projektach działania animacyjne, promocyjne i informacyjne mają aktywizować członków wspólnot lokalnych i zapewnić im wiedzę konieczną do pozyskiwania środków.
3. Grupy nieformalne to nie mniej niż trzy osoby, wspólnie realizujące lub chcące realizować działania w sferze pożytku publicznego, a nieposiadające osobowości prawnej. Grupa taka może ubiegać się o wsparcie realizacji lokalnego przedsięwzięcia mieszczącego się w sferze zadań publicznych określonej w art. 4 ustawy we współpracy z Opiekunem.
4. Projekt złożony przez Opiekuna może dotyczyć wyłącznie realizacji określonego przedsięwzięcia przez grupę nieformalną. Potrzeba realizacji tego przedsięwzięcia powinna zostać wskazana przez grupę nieformalną.
5. Niedopuszczalne jest przyznanie mikrodotacji Opiekunowi, który planuje umożliwić realizację projektu członkom grupy nieformalnej pełniącym funkcje w organach statutowych organizacji pozarządowych.

6. W przypadku wsparcia realizacji przedsięwzięcia podejmowanego przez grupę nieformalną za pośrednictwem Opiekuna, umowa zawierana jest między Operatorem a Opiekunem. Z umowy powinno jasno wynikać, że wspierane są działania grupy nieformalnej.
7. Szczegółowe zasady wspierania inicjatyw oddolnych określać będzie Regulamin konkursu na mikrodotacje przygotowywany przez Operatora.

§ 5

Finansowanie

1. Wysokość środków przeznaczona na realizację Konkursu na Mikrodotacje wynosi **2 000 000 złotych brutto** (słownie: dwa miliony złotych 00/100) i pochodzi z budżetu Województwa na 2018 rok.
2. W ramach Programu realizatorom projektów udzielane będą mikrodotacje w wysokości do **3 000,00 zł** (słownie: trzy tysiące złotych) na realizację zadań własnych samorządu, sfer pożytku publicznego wynikających z art. 4 ust 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
3. Nabór wniosków na mikrodotacje prowadzony będzie przy wykorzystaniu generatora wniosków.
4. Na potrzeby Programu teren województwa zachodniopomorskiego podzielony zostanie na **5 subregionów**, w obszarach których będzie można składać wnioski, tj.
 - a) Miasto Szczecin, powiat policki;
 - b) Miasto Świnoujście, powiaty: goleniowski, gryficki, kamieński, łobeski;
 - c) powiaty: białogardzki, choszczeński, drawski, kołobrzeski, świdwiński, wałecki;
 - d) Miasto Koszalin, powiaty: koszaliński, sławieński, szczecinecki;
 - e) powiaty: gryfiński, myśliborski, pyrzycki, stargardzki.Przewiduje się dofinansowanie min. 100 inicjatyw w każdym z ww. subregionów.

§ 6

Komisja oceniająca mikrodotacje

1. Wnioski złożone na mikrodotacje będą poddawane ocenie przez, powołaną w drodze uchwały Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego komisję oceniającą, działającą w każdym subregionie odrębnie, z zastrzeżeniem, że w pracach komisji udział wezmą m.in.:
 - 1) przedstawiciele Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego;
 - 2) przedstawiciele różnych środowisk, w tym samorządów lokalnych i ekspertów.
2. Szczegółowe zasady wyboru członków i prac Komisji określać będzie Regulamin przygotowywany przez Operatora.

PROGRAM SPOŁECZNIK – BUDŻET OBYWATELSKI

§ 7

Wsparcie realizacji inicjatyw obywatelskich

1. Zgłaszaniem zadaniem może być **każda inicjatywa obywatelska** określająca zadanie, które przyczyni się do rozwoju Województwa. Inicjatywą obywatelską może być, w szczególności, realizacja zadania o charakterze prospołecznym, kulturalnym, edukacyjnym, sportowym, turystycznym i ekologicznym z zastrzeżeniem ust. 4.
2. Inicjatywy powinny dotyczyć aktywizacji mieszkańców i organizacji pozarządowych, jak również służyć zwiększeniu zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w działania na rzecz mieszkańców Pomorza Zachodniego.
3. Inicjatywy obywatelskie mogą mieć charakter inwestycyjny ale muszą dotyczyć wyłącznie mienia województwa.
4. Zgłaszane inicjatywy muszą być zgodne z prawem oraz mieścić się w granicach zadań i kompetencji Województwa określonych przepisami prawa.
5. Zgłaszane inicjatywy, spełniające warunek określony w ust. 4 powyżej, mogą posiadać zasięg powiatowy lub zasięg regionalny:
 - a) przez zadanie **o zasięgu powiatowym** należy rozumieć zadanie, służące mieszkańcom Województwa, dotyczące danego powiatu albo miasta na prawach powiatu,
 - b) przez zadanie **o zasięgu regionalnym** należy rozumieć zadanie, służące mieszkańcom Województwa, dotyczące co najmniej 3 powiatów z terenu województwa.
6. Inicjatywy mogą zgłaszać mieszkańcy i organizacje pozarządowe, przy czym:

- a) zadania o **zasięgu powiatowym** mogą zgłaszać osoby zamieszkałe na terenie powiatu, którego zadanie dotyczy,
- b) zadania o **zasięgu regionalnym** mogą zgłaszać osoby zamieszkałe na terenie województwa.
7. Nabór wniosków na inicjatywy prowadzony będzie przy wykorzystaniu generatora wniosków.
8. Operator, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 11, zobowiązany jest do ogłoszenia co najmniej jednego naboru wniosków na inicjatywy obywatelskie. W przypadku nie rozdysponowania wszystkich środków – do ogłoszenia kolejnego konkursu.
9. O wyborze zadań do realizacji decydują mieszkańcy Województwa w drodze głosowania, którzy w dniu głosowania mają ukończone 16 lat.
10. Głosowanie odbywać się będzie wyłącznie przy wykorzystaniu platformy elektronicznej.
11. Szczegółowe zasady wspierania inicjatyw obywatelskich określać będzie Regulaminu naboru przygotowywany przez Operatora.

§ 8

Finansowanie inicjatyw

1. Wysokość środków przeznaczona na realizację inicjatyw obywatelskich wynosi **2 000 000 złotych brutto** (słownie: dwa miliony złotych 00/100) i pochodzi z budżetu Województwa na 2018 rok.
5. Wartość zgłaszanej inicjatywy zarówno o zasięgu powiatowym, jak i regionalnym nie może być wyższa niż **10 000 zł** (słownie: dziesięć tysięcy złotych) na realizację zadań własnych samorządu, sfer pożytku publicznego wynikających z art. 4 ust 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie, o którym mowa w § 7 ust. 1 i 2.
2. Przewiduje się dofinansowanie łącznie ok. 150 inicjatyw obywatelskich, przy założeniu udzielenia wsparcia max 3 inicjatywom na powiat.

§ 9

Zespół Oceniający

1. Zgłoszone inicjatywy będą poddawane ocenie przez powołany w drodze uchwały Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego zespół oceniający.
2. Zespół Oceniający dokona weryfikacji formalnej (prawnej) zgłoszonych zadań w szczególności pod kątem oceny prawidłowości wypełnienia formularza zgłaszanego zadania.
3. Weryfikacja merytoryczna zgłoszonych zadań prowadzona będzie w szczególności pod kątem:
 - 1) zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, w tym Strategią Rozwoju Województwa do 2020 roku,
 - 2) zgodności z kompetencjami i zadaniami Województwa,
 - 3) możliwych korzyści wynikających dla Województwa i jego mieszkańców, zgodnych m.in. z dokumentami strategicznymi dotyczącymi Województwa.
4. Lista zakwalifikowanych inicjatyw zostanie poddana głosowaniu, o którym mowa w § 7 ust. 9 i 10.
5. Szczegółowe zasady wyboru członków i prac Zespołu Oceniającego określać będzie Regulaminu przygotowywany przez Operatora.

§ 10

Przewidywane efekty Programu

1. Realizacja Programu przyczyni się do osiągnięcia następujących rezultatów:
 - 1) **ilościowych** - umożliwiając dofinansowanie w skali województwa zachodniopomorskiego:
 - a) ok. 500 mikrodotacji,
 - b) ok. 150 inicjatyw.
 - 2) **jakościowych, wpływając m.in. na:**
 - a) budowanie otwartych i aktywnych postaw obywatelskich,
 - b) poprawę jakości życia mieszkańców Pomorza Zachodniego,
 - c) rozwój kapitału społecznego Pomorza Zachodniego,
 - d) budowanie tożsamości i więzi lokalnych,
 - e) rozwój i wsparcie wolontariatu kompetencji, czyli dzielenia się swoimi umiejętnościami i wiedzą,
 - f) promocję regionu poprzez tworzenie banku dobrych praktyk
 - g) zaangażowanie obywateli w proces decydowania o kierunkach współpracy i rozwoju regionu.

§ 11

Monitoring i ewaluacja Programu

Szczegółowe zasady monitoringu i ewaluacji Programu określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Samorządem Województwa a operatorem.

§ 12

Promocja Programu

Program Społecznik na zasięg wojewódzki. Zakładając dotarcie z informacją do szerokiego grona mieszkańców Pomorza Zachodniego przyjęto szereg działań promocyjnych. Wśród przyjętych narzędzi promocji znajdują się w szczególności: konferencje prasowe, publikacje prasowe, emisje spotów radiowych, strona internetowa, spotkania informacyjno – promocyjne, materiały informacyjno – promocyjne.

§ 13

Okres realizacji Programu

Program Społecznik obowiązuje od 01 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

§ 14

Postanowienia końcowe

1. Niezbędne dokumenty określające zasady wdrożenia, realizacji i podsumowania Programu Społecznik, w tym w szczególności ogłoszenie otwartego konkursu ofert na Operatora przyjmowane będą w drodze odrębnych uchwał Zarządu Województwa.
2. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Programie zastosowanie mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.